

An Yu skildrer kvælende krav og forventninger i det moderne Kina i den letlæste roman Efterklang

Den kinesiske forfatter er uddannet i Vesten og skriver på engelsk. Hendes anden roman, *Efterklang*, er netop oversat til dansk. Foto: Tara Lengyel

Mette Holm

24.09.2023

BØGER // ANMELDELSE – I *Efterklang* fører den kinesiske forfatter An Yu forbløffende ubesværet læseren rundt i forskellige verdener i det moderne Kina og beskriver ægteskabet som det fængsel, mange unge kvinder opfatter det som, fordi de forventes at opgive karriere, hellige sig mandens trivsel, føde børn, helst drengebørn, og tjene deres svigerfamilie. Romanen er en subtil kommentar til meget af det, der er galt og vanskeligt i Kina, skriver Mette Holm.

ROMAN: *Efterklang*

Forfatter: An Yu

Oversat af: Ninna Brenøe

Forlag: Gads Forlag, 2023.

Originalen, *Ghost Music*, udkom i 2022.

Allerede på første side i *Efterklang* bliver hovedpersonen vækket af en selvlysende svamp. Så er tonen slået an i denne fine og letlæste lille roman, der foregår i nutidens Beijing, hvor hovedpersonen, Song Yan, ubesværet bevæger sig mellem virkelighed og noget, der bedst beskrives som uvirkelige begivenheder – i en kinesisk kernefamilie uden børn, det vil sige et ægtepar og mandens mor.

Efterklang er den unge kinesiske forfatter An Yus nye roman. **An Yu** er født og opvokset i Beijing, har studeret i New York, Paris og London, lever i Hong Kong og skriver på engelsk. Med andre ord skriver hun ikke specielt til sine landsmænd, måske slet ikke.

Song Yan er fra Beijing, en sansende og følsom kvinde, der kan høre rytmen i regnen. Hun er datter af en koncertpianist, som hun også selv har været, dengang hun nærmest trak vejret gennem musikken. Hun holder op med at spille og helliger sig klaverundervisning, da hun bliver gift med Bowen, en indesluttet og meget arbejdsom mand, der oprindeligt er fra den sydvestlige provins Yunnan. Når Song Yans virkelige verden bliver for vanskelig, glider hun gnidningsløst over i en anden.

An Yu afholder sig fra konkret samfundskritik, den siver ud gennem fortællingen om en moderne tilværelse i den kinesiske middelklasses kvælende krav

Bowens far er død for nylig, så hans gamle mor flytter til Beijing og ind hos det unge par, hvor hun befinder sig virkelig skidt, dels fordi byen ikke er noget for hende, dels fordi hun ikke bryder sig om sin svigerdatter, dels fordi hendes søn ikke vil gøre hende til bedstemor, selvom Song Yan inderligt ønsker sig et barn. I stedet bliver det svigermor, der flytter ind i dét, der skulle have været børneværelset.

Den uperfekte hustru

Det er den 'virkelige' historie, der fermt beskriver ægteskabet som det fængsel, mange unge kvinder opfatter det som i det moderne Kina. De forventes at opgive egen karriere, hellige sig mandens trivsel, føde børn, helst drengebørn, og tjene deres svigerfamilie.

Svigermoren i *Efterklang* er en grusom blanding af selvudslettende og fordringsfuld. "Mig skal du ikke tænke på", "jeg vil ikke være til besvær", 'jeg går bare ind på mit værelse' og så fremdeles.

Knudemanden Bowen arbejder helt usædvanligt meget og overlader dermed sin hustru og sin mor til hinandens selskab, hvilket ingen har glæde af.

Ud af det blå kommer pakkeposten hver tirsdag med de lækreste friske svampe fra svigermors elskede Yunnan. At tilberede dem på delikateste vis til Bowen er de to kvinders eneste fællesskab. Svampene er sendt til en fiktiv modtager på adressen ved navn Tian – *Himmel*. Afsenderen forekommer også fiktiv, han underskriver sig Bai Yu, navnet på én af Kinas fineste koncertpianister, som har været forsvundet i 10 år.

Tavse, hårdt- og evigtarbejdende Bowen viser sig at gemme på grumme hemmeligheder, der langsomt siver ud i virkeligheden og ind i ægteskabet.

Mens parrets følelsesundertrykkende forhold falder fra hinanden, suges Song Yan ind i en parallel verden, hvor svampe taler til hende i pludseligt hermetisk lukkede rum, følelserne blusser, og hun længes efter musikudfoldelsen, som hun føler, hun har svigtet.

Musikken som livets mening

Hun opsøger den forsvundne pianist, Bai Yu, der også leder efter en mening med musikken, dvs. livet, en jagt Song Yan i sit ægteskabs ørken deler; om det er i virkeligheden eller i en anden verden, forekommer ikke relevant.

Begge vil de finde, høre, føle sig selv i musikken, som de identificerer sig med. Song Yan finder Bai Yu og hans fornemme koncertflygel i et faldefærdigt gammelt byhus i Beijings gamle gyder, hutong'erne, som jævnes med jorden til fordel for kapitalstærke investorer – eller overrestaureres til ukendelighed af de samme kræfter, hvilket dog ikke er bogens ærinde.

I et kort glimt finder Song Yan, hvad hun søger, i det gamle byhus. Bai Yu finder det ikke. Den omgivende virkelighed bliver mere og mere fjendtlig og afvisende, mens Bowens grusomme hemmeligheder og fortielser i virkeligheden bid for modvilligt bid afsløres.

“På det tidspunkt har jeg som læser vænnet mig til heller ikke at tage virkeligheden så nøje, så det føles ikke afgørende, hvad der er hvad

Her afsløres til gengæld ikke mere. Bogen er en subtil kommentar til meget af dét, der er galt og vanskeligt i Kina. Samfundets altopslugende forbud og krav til, hvordan man lever, mener, tænker og tror. Hvor svært det er at leve op til forventningerne.

An Yu afholder sig fra konkret samfundskritik, den siver ud gennem fortællingen om en moderne tilværelse i den kinesiske middelklasses kvælende krav. Ikke noget med Kommunistpartiets undertrykkelse eller politik, og hun erstatter generationers fortællinger i Kina om knaphed på mad, materielle goder og frihed med følelsesmæssig knaphed i social isolation.

Aflastning fra virkeligheden

Efterklang beskriver både den disede uvirkelighed, som forekommer nødvendig for at overleve, og en meget konkret og realistisk kinesisk virkelighed med en bitter og trist svigermor, god mad ved et veldækket bord, rødvin, smøger og druk, opslidende, nærmest bedøvende arbejde for føden og for anseelsen. Og kravene til, hvad en familie er eller skal være – og hvor tæt på umuligt, den øvelse er i virkeligheden.

An Yu skelner i sin fortælling ikke synderligt mellem virkeligheden og de parallelle verdener, og det forekommer heller ikke væsentligt, når man læser. Hen imod slutningen samles trådene i virkeligheden – for så til allersidst atter at sprænges for vinden. På det tidspunkt har jeg som læser vænnet mig til heller ikke at tage

virkeligheden så nøje, så det føles ikke afgørende, hvad der er hvad. Det er tankevækkende, hvor ubesværet An Yu fører i hvert fald denne læser gennem sin fortællings forskellige verdener.

Efterklang er en smuk og lækker bog at have mellem hænderne. Romanen er An Yus anden, den første udkom i 2020 og hedder *Braised Pork*, Stegt Svin, og er ikke oversat til dansk. Også den er en skarp kritik af ægteskab i nutidens storby-Kina og udspiller sig ligeledes i parallelle universer, virkeligheden og den sideordnede surrealistiske ditto, der ubesværet åbner sig, når tilværelsen bliver for krævende.

Læs også Mette Holms artikel “Kinas døtre vil hverken have mand eller børn”.

An Yu

Kinesisk litteratur

Mette Holm

Moderne Kina

Mette Holm

Mette Holm er Asien-journalist og forfatter med baggrund i antropologien, født i 1953. Hun har beskæftiget sig med Kina siden slutningen af 1970'erne, var udvekslingsstuderende og læste kinesisk i Beijing 1981-82 og har studeret, boet, rejst...

Modtag POV Weekend, følg os på Facebook – eller bliv medlem!

Hold dig opdateret med ugens væsentligste analyser, anmeldelser og essays i **POV Weekend** – hver fredag morgen.

Det er gratis, og du kan tilmelde dig her →

Ja tak, send mig POV Weekend

POV er et åbent og uafhængigt dansk non-profit medie.

Har du mulighed for at bidrage til vores arbejde? Bliv medlem her →

25 kr./md.

50 kr./md.

100 kr./md.